لە میحرابی بەمانا ییدا.. حەمید کورەچی

قوداسی بەفر و پێڵی زەرد

لە جیهانی فرانس کافکادا، دەمامکەکان لاناچن بە ئەوەی هەوخسارەکان دەربخەن، بەڵکو لادەچن بۆ ئاشکراکردنی دەمامکگەلێکی تری بەڕەنگتر و کاڵتر. لە هەردوو ڕەمانی "دادگاییکردن" و "قەڵا"دا، بیرەکراسی لە سیستەمێکی کارگێڕی سادەوە دەگۆڕێت بۆ "ئایینێکی ڕەش"ی خودانەناس، کە تێیدا کاغەز پیرۆزییە، چاوەڕوانی نوێژە، و گەندەڵیش ئەو گوهەرە شاراوەیەیە کە لە بەدەنگیی هەڵکاندا خۆی کە کردوە.

خنکان لە نێو دیوارەکاندا و لووڕی بەشایی

لە "دادگاییکردن"دا، دەسەڵات وەک قەڵخێرێک (دەندەیەک) دەردەکەوێت کە لە ناو کەڵان و ڕەوەوە تەنگەکاندا ڕاوی نێچیرەکەی دەکات؛ چونکە گەندەڵی لەڕدا "ستوونی"یە، لە ئاسمانی دادوەرە تەمومژاویەکانەوە بەسەرتا دەبارێت بۆ ئەوەی لە ژوورە داخراوە بە پەنجەرەکاندا هەناسەت ببڕێت. بەڵام لە "قەڵا"دا، مەتەکەکە بە شێوەیەکی "ئاسایی" تێشانە دەکات؛ ئەوە "گەندەڵی مودایە". دەسەڵات لە پشتی تەوە نییە، بەڵکو "لەوێیە"، لە پشتی تەمەکەوە، لەسەر گردەکە، لە ناو قەڵایەکدا کە چاو دەیبینێت و پێ نایگاتێ. ئەو بەفرەی گوندەکە دادەپۆشێت تەنها کەشوهەوا نییە، بەڵکو هەمایەکە بۆ ئەو ساردییە کارگێڕییەی کە ڕەحمی غەریبەکان دەیبەستێت، و هاوارەکانیان دەگۆڕێت بۆ چرپەیەک کە سپێتیی بەفرەکە دەیلووشێت.

بەنابەسی" و ئەو نامانەی بە مردوویی لەدایک بوون

نەردراو "بەنابەسی" وەک ئایکۆنکی وەبوونی بوونیادی (ئێکزیستانسیالی) دەردەکەوێت؛ ئەو پردێک نییە لە نێوان "K" و قەڵاکەدا، بەڵکو "ئاوێنەی نەبوونە". دەستپێوەگرتنی "K" بە کابرایەوە لەبەر نەزانینی نییە بە گوهەرە لەرزۆکەکەی، بەڵکو هاوشێوەی دەستپێوەگرتنی قومارچییەکە بە کەتا وەرەقەی دەستیەوە، لە کاتێکدا دەزانێت دەڕاوە، بەڵام یاریی پێدەکات تەنها بە دواخستنی چرکەساتی دانان بە شکستدا. گەندەڵی لە جیهانی کافکادا

لەم "ئومێدە ژەهراوییە"دا بەرجەستە دەبێت؛ کە نامۆیەکت پێبدرێت کە ناخوێندرێتەوە، و ژوانێکت لەگەڵ کەسێکدا بە دابنرێت کە نایەت، و بە "غەریبی" بمێنیتەوە لە شوێنێکدا کە پێداگری دەکات لەسەر ئاوەی خۆی بانگهێشتی کردووییت.

پرسەی وەرگێرانەوەی "K".. لە مرۆڤەوە بۆ مەلەف

تراژیدیا گەورەکە لە ستەمکەدا نییە، بەڵکو لە "توانەوە"دایە. لە کۆتایی تاریکەکانی بیرکراسیی کافکاییدا، مرۆڤ لە بوونی وەک گۆشت و خوێن دەوستێت بۆ ئاوەی ببێت بە "کارێکی کارگێڕی". گێندەڵی ئیستێقینە ئەم ئامۆژگارییە کە لە خولانەوە ناکۆتایی بە بەرهەمهێنانی "هیچ. "K" شێوەی مرۆڤەکان ناکات، بەڵکو شێوەی "شێوەنگێڕ" یاسایی و کەمڵایەتییەکان دەکات، کە تێیدا بەرپرسەکە تەنها دەنگدانەوەی بەرپرسێکی ترە، و ئاستیش ئاوەیە کە ئەرشیف بیاری لەسەر دەدات، تەنانەت ئۆگەر واقیعیش پێچەوانەی ئاوە بێت.

کافکا تراژیدیای مرۆڤی هاوچەرخی کێشاوە کە لە دەرگای "دادپەروەری" دەدات و بە دادگایەکی داخراوی دەبینێتەوە، و لە دەرگای "ئینتیما و سەرپشکبوون" دەدات و بە گوندێکی بەستێک دەیزانێت. ئەم بیرکراسییە کاتێک دەبێتە چارنووس؛ کە تێیدا سزاکە پێش تاوانەکە دەست پێدەکات، و گەیشتنیش مەحاڵە چونکە هێگاکە خۆی لە ژێر پێی هێبواریکاندا دادەمێت و دەخورێت.

خەیاڵی کافکا مەکۆ وەک ئەدیبێکی دەستبەتاڵ لە قاوەخانەیەکی بەهیمیدا، بەڵکو وەک فەرمانبەرێک کە پشبەکە لەگەڵ کاتدا دەکات. کافکا لە "دامەزراوەی بیمەی قەزاکانی کرێکاران" لە پراگ کاری دەکرد، کە خۆی بە بەڵگەنامەی نازناوی "نووسینگەی بەدبەختی" لێنابوو.
لەرەوە دەزانین کە "مەتەکەی کافکایی" لە خۆا و تەنها لە خەیاڵێکی پەتییەوە نەهاتووە، بەڵکو ئاپرتێکی هێژانە بووە کە بە جەستە و دەماری خۆی دەینووسییەوە.

لە رەمانی "دادگاییکردن"دا، مردن بەاوە و یەکلاکەرەوە بوو، وەک شمشێر تیژ بوو، کۆتایی بە ئازارەکان دەهێنا. بەڵام لە "قەڵا"دا، دەقییەکە لەوەدایە کە دەسەڵات تە ناکوژێت، بەڵکو دەتهێنێتەوە تا بە چاوانی "خێت خێت بکوژیت". ئەو تەنها ئومێدت پێدەبەخشێت بە ئاوەی مانەوەت لە ناو یاریێکەدا مسۆگەر بکات، پاشان ئاوەت پێدەدات کە دەتوانێت لەو چرکەساتەی کە چیتر خێت بوونت نەماوە بە

ئەوەی چەژی لەببینیت.

ئەمیە سەرکەوتنی تەنزئامەز و لەشمەی بیرکراسی: ئەوەی "کاغەزکەت دەستبکەوت و "ژیان" بەخت بکەیت.

مالمە

05-06-2026